Afrikansk svinepest – en katastrofe for verdens svineproduksjon

Gris i ‘19

Peer Ola Hofmo

Overveterinær Norsvin SA

ANIMALIA

Information on aquatic and terre
Hver fjerde gris kan komme til å
nationen.no/verden/hver-fjerde-gris-kan-komme-til-a-do-av-svinepest-ifolge-verdensorganisasjonen-for-dyrehelse/
MENY
NATIONEN
MIN PROFIL
Hver fjerde gris kan komme til å dø av svinepest, ifølge Verdensorganisasjonen for dyrehelse
Den afrikanske svinepesten er den største trusselen mot kommersielt svinehold noensinne, advarer presidenten i Verdensorganisasjonen for dyrehelse.
Svinepesten er en alvorligtrussel for grisehold verden over, ifølge Verdensorganisasjonen for dyrehelse. Foto: Monika Aaserud
Svein Egil Hatlevik
Rundt én firedel av grisene i verden forventes å dø av afrikansk svinepest mens
+ 1,5 L BRUS
169 KRONER!!
(Gjelder ikke delt pizza)
Bestill
PB PIZZABAKEREN
Annonse
Bedre LANDBRUK
Velkommen til Bedre Landbruk
Norges Varemesse, 22.-24. november
Felleskjøpet
Skriv her for å søke
NOB
10:35
12.11.2019

ANIMALIA

Norsk helsestatus vs europeisk

	Norge	Sverige	Danmark	Nederland	Storbritannia	Frankrike
Afrikansk svinepest				1986		1974
Klassisk svinepest	1963	1944	1933	1998	2000	2007
Pseudo-rabies		1995	1991	2004	2009	
Svine-influensa	H1N1 pdm09					
Smittsom grisehoste	2008					
PRCV	2018					

Kilder: OIE WAHIS og EU ADNS. ESNIP3, Giorgi Metreveli PhD.-thesis

ANIMALIA

Afrikansk svinepest

- Svært alvorlig virussjukdom hos svin (tam- og villsvin)
- Tradisjonelt vært afrikansk sykdom
- Meldepliktig til Mattilsynet på mistanke (A-sjukdom)
- Hurtig spredning (særlig med menneskelig bistand)
- Viruset har betydelig overlevelsesevne
- Ingen behandling eller vaksine
- Laboratoriediagnostikk påkrevet
- Kontroll hos villsvin har vist seg å være meget utfordrende

Kilde: Grøntvedt, Veterinærinstituttet

Masseavliving av griser pga smittsom dyresykdom i Kina

ANIMALIA

Klinikk/sykdomstegn

Perakutt ASP gir plutselige dødsfall uten forutgående kliniske symptomer

Akutt ASP karakteriseres av uspesifikke sjukdomstegn som i varierende grad er tilstede, inkludert

- Høy feber
- Redusert allmenntilstand og matlyst
- Blødninger og misfarging av huden (bein, ører, bryst, buk og perineum)
- Abort
- Pustevansker og flodd fra nese og munn
- Av og til diarè (kan være blodig), oppkast, forstoppelse Kilde: Grøntvedt, Veterinærinstituttet
- Dødelighet >90%

Bilder: ASF EURL, INIA-CISA

ANIMALIA

Forekomst ASP –svin 2007-2019

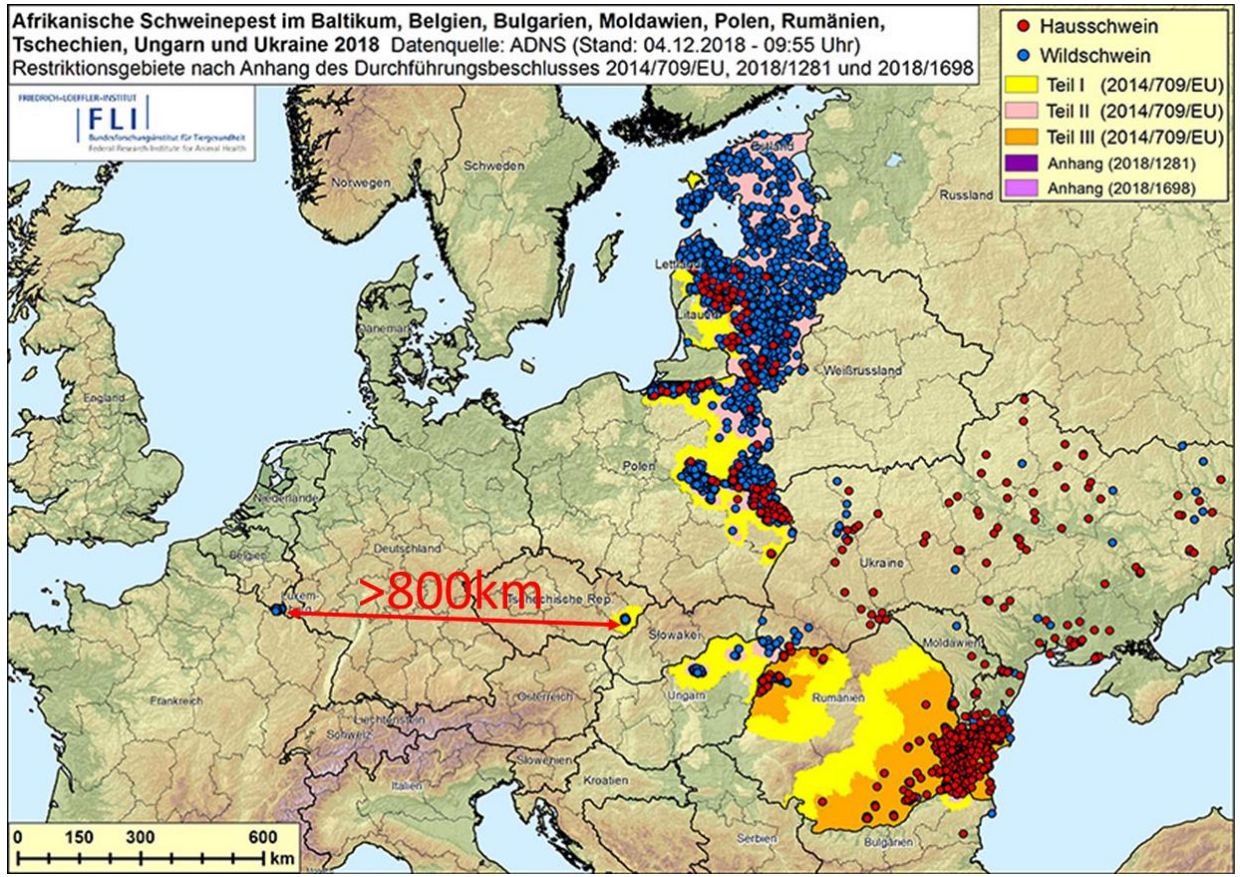

ADNS, OIE. Grafikk av Friedrich-Loeffler Institute

OIE, grafikk av Bloomberg.com

ANIMALIA

Stadig nye tilfeller verden rundt

Påviste tilfeller hos villsvin i Belgia (pr 04.07.19)

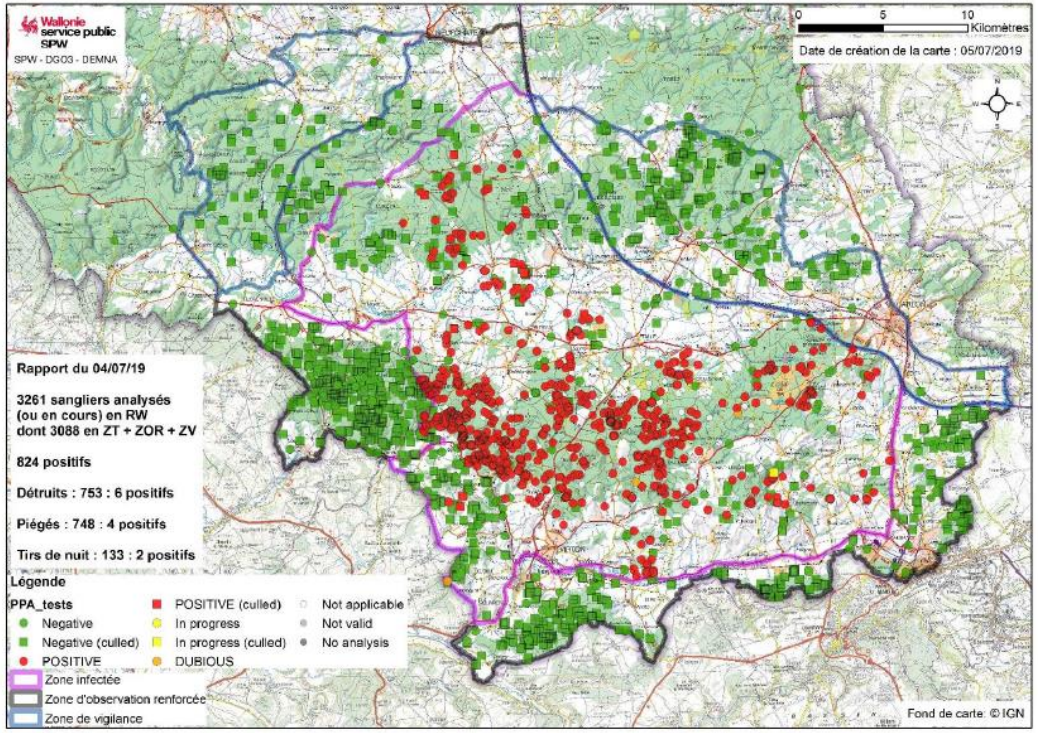

Kilde: EU-kommisjonen

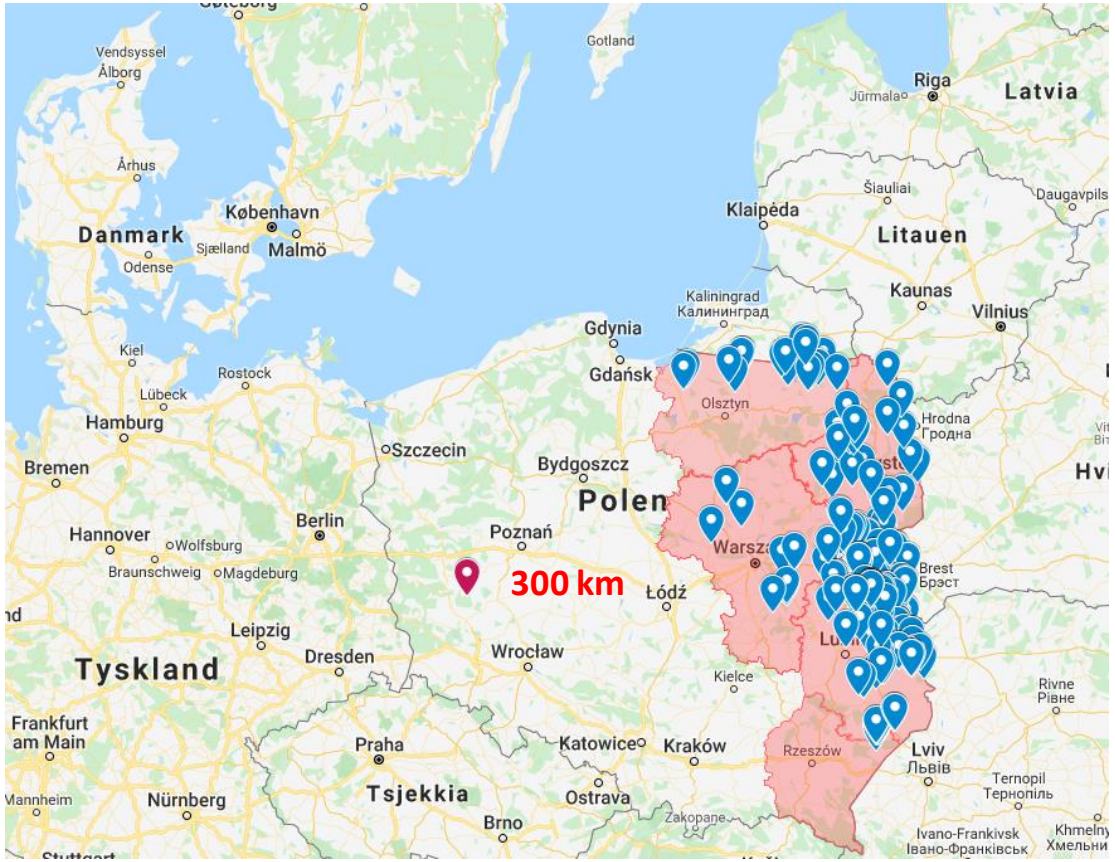

Stor konsekvens for global svineproduksjon

The Guardian view on African swine fever: bad for people as well as pigs

Editorial

The current outbreak, linked to smallholders, is likely to affect prices around the world. But supersized animal farms are not the answer

▲ Zhang Shuai at his pig farm in Panggezhuang village in northern China's Hebei province, 8 May 2019. China's struggle to stamp out African swine fever in its vast pig herds has sent shockwaves through global meat markets. Photograph: Mark Schiefelbein/AP

In the coming weeks, bacon sandwich eaters in Newcastle and dairy farmers in California may find their pockets hit by developments thousands of miles away. The culprit is an outbreak of African swine fever which is sweeping through Asia, leading to the culling of millions of pigs in China and Vietnam, in what one expert calls the world's biggest animal disease outbreak to date. The US and the UK are watching keenly. Denmark has built a 43-mile border fence to keep out wild boar. The devastating impact in Asia and the consequences already being felt further afield shed light on the globalisation of modern food production.

The highly infectious disease is harmless to humans but fatal to pigs; there is, as yet, no vaccine. It was first detected outside Africa in 1957, in Portugal. It re-emerged in Europe more recently. But never before has it spread so

200 millioner griser kan dø eller bli slaktet i Kina

Et stort utbrudd av afrikansk svinepest fører til masseslakt av griser i Kina – landet som har over halvparten av verdens griser.

Griser på en familiegård i Hebei-provinsen. I fjor hadde Kina over 400 millioner griser.
FOTO: DOMINIQUE PATTON / REUTERS

Kristian Elster
Journalist

Publisert 29. apr. kl. 23:51

Siden utbruddet av afrikansk svinepest først ble oppdaget i det vestlige Kina i august i fjor, har det nå spredt seg til hele landet.

Kinas nasjonale statistikkbyrå sier at antall griser i landet allerede er blitt redusert med 40 millioner, skriver BBC.

ANIMALIA

Utvikling i Europa

Land	Første rapportering	Først rapportert fra	Antall rapporterte utbrudd i tamsvin (etter første påvisning)[1]	Antall rapporterte utbrudd i villsvin (etter første påvisning)[2]
Georgia	Juni 2007	Tamsvin (frittgående)	59	0
Russland	November 2007	Villsvin		1120[3]
Ukraina	Juli 2012	Tamsvin (bakgårdshold)		442[3]
Hviterussland	Juni 2013	Tamsvin (bakgårdshold)	1	0
Litauen	Januar 2014	Villsvin	119	3233
Polen	Februar 2014	Villsvin	213	3347
Latvia	Juni 2014	Villsvin	63	3397
Estland	September 2014	Villsvin	27	2695
Tsjekkia	Juni 2017	Villsvin	0	230
Romania	Juli 2017	Tamsvin (bakgårdshold)	1165	174
Ungarn	April 2018	Villsvin	0	138
Bulgaria	August 2018	Tamsvin (bakgårdshold)	1	5
Belgia	September 2018	Villsvin	0	163

Kilde: Grøntvedt, Veterinærinstituttet

ANIMALIA

Villsvin – en trussel mot norsk svinehelse

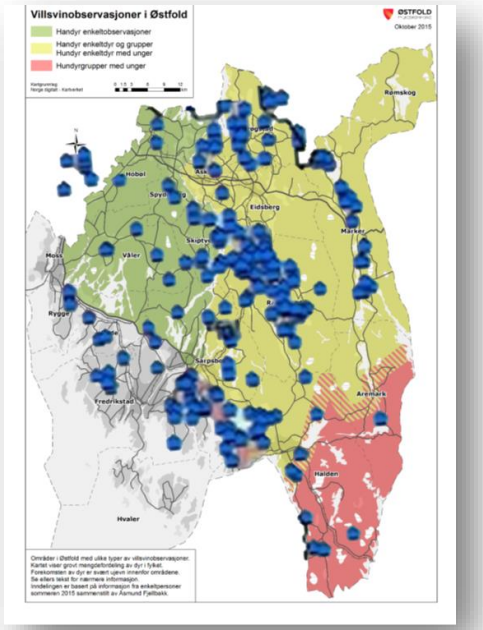

Kilde:
Forvaltningsplan for villsvin,
Østfold fylkeskommune (2016)

ANIMALIA

Virusoverlevelse i ulike materialer

Produkt/forhold	Virusoverlevelse (infektivitet)	Referanse
Ferskt kjøtt (m/u bein eller malt)	**105 dager**	Adkins et al. 2004
Saltet kjøtt (m/u bein)	**185 dager**	Adkins et al. 2004
Gjennomkokt/stekt kjøtt	**0 dager**	Adkins et al. 2004
Tørket kjøtt (m/u bein), tørket fett	**300 dager**	Adkins et al. 2004
Fryst kjøtt	**1000 dager**	Adkins et al. 2004
Blod lagret ved 4°C	**18 måneder**	TDC, Iowa State University, 2006
Blod på treplanker	**70 dager**	USDA, 1997
Råttent blod	**15 uker**	TDC, Iowa State University, 2006

ANIMALIA

Infisert kjøtt, jegere og villsvin

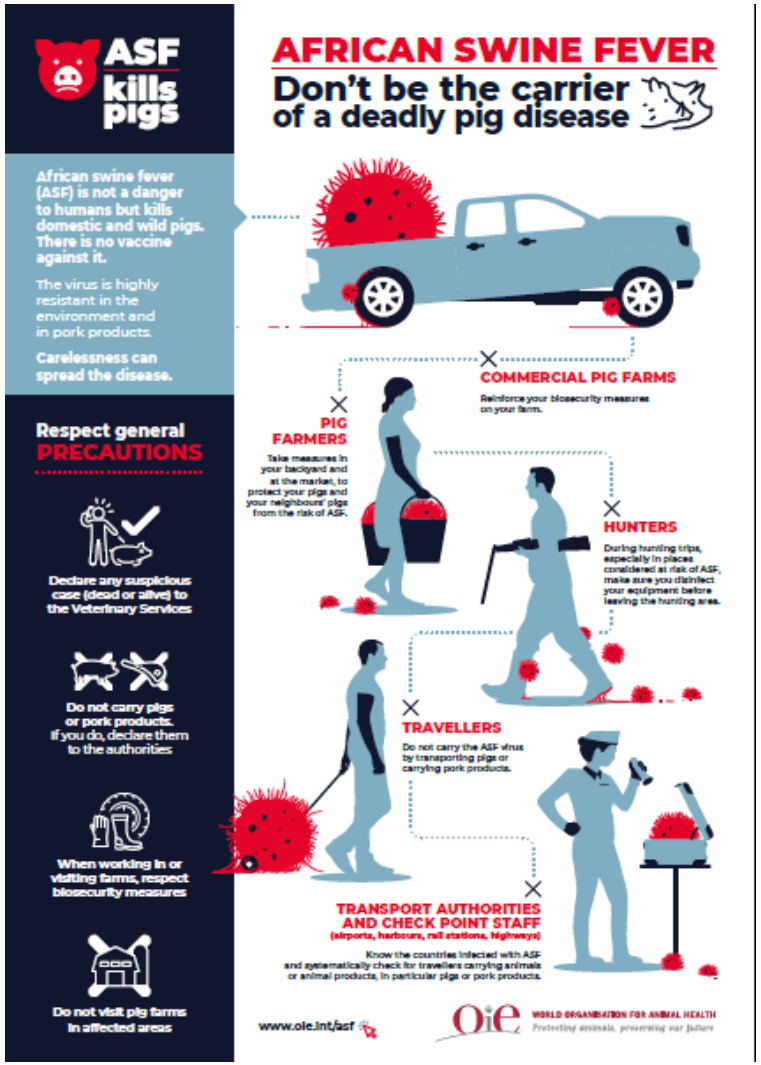

NATIONEN

Turist kastes ut av Australia etter å ha blitt tatt med svinekjøtt i kofferten

Nesten halvparten av svineproduktene australske tollere har beslaglagt de siste to ukene, skal ha vært infisert med afrikansk svinepest.

Australias landbruksminister Bridget McKenzie (t.v.) og Margo Andrae, administrende direktør i den australske svineprodusentorganisasjonen APL, under en pressekonferanse om afrikansk svinepest. Foto: Rod McGuirk / AP / NTB Scanpix

Michael Brøndbo
Publisert: 19.10.19, 17:00
Oppdatert: 19.10.19, 17:00

En 45 år gammel kvinne fra Vietnam blir den første som får sitt turistvisum inndratt etter at Australia i april innførte nye, strengere regler for innføring av mat og landbruksprodukter.

Det melder den australske nyhetskanalen ABC.

ANIMALIA

Takk for oppmerksomheten

Hvordan holder jeg afrikansk svinepest og andre sjukdommer borte?

Gris i'19, Gardermen, 22.11.2019

Sondre Stokke Naadland
Spesialveterinær, PhD
Helsetjenesten for svin

Enhver må ta ansvar for sin egen grense

Foto: Heiko Junge / NTB Scanpix

Foto: https://kartvertet.no

ANIMALIA

Smittebeskyttelse på flere nivåer

Nasjonalt

☺ Lite import av levende dyr

- 48-timers regelen
- Bruk av smittebeskyttelse ved husdyrbesøk i utlandet
- Følg retningslinjer for beskyttelse mot LA-MRSA
- Dusj, hårvask, desinfeksjon av hender + beskyttelsesutstyr etter besøk i utlandet
- Ikke kjøtt fra land med ASF

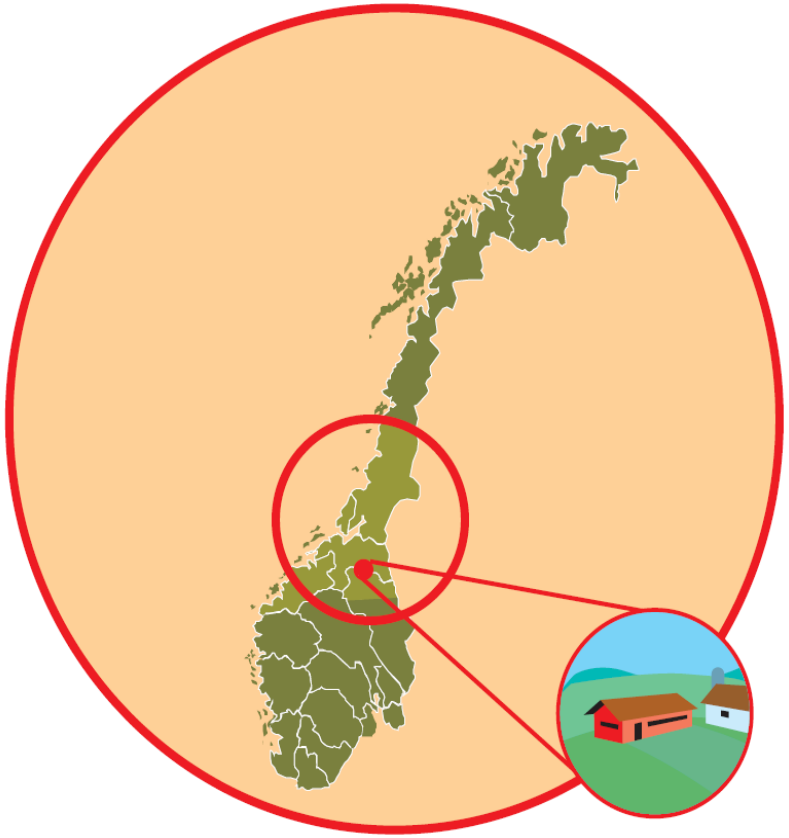

Regionalt og lokalt

- Livdyrhandel
- Inn- og utlastingsrom
- Persontrafikk og annen trafikk
- Dyr og fugl

Internt

Det du gjør hver dag i egen besetning!

ANIMALIA

Forebygging av sjukdomsutbrudd

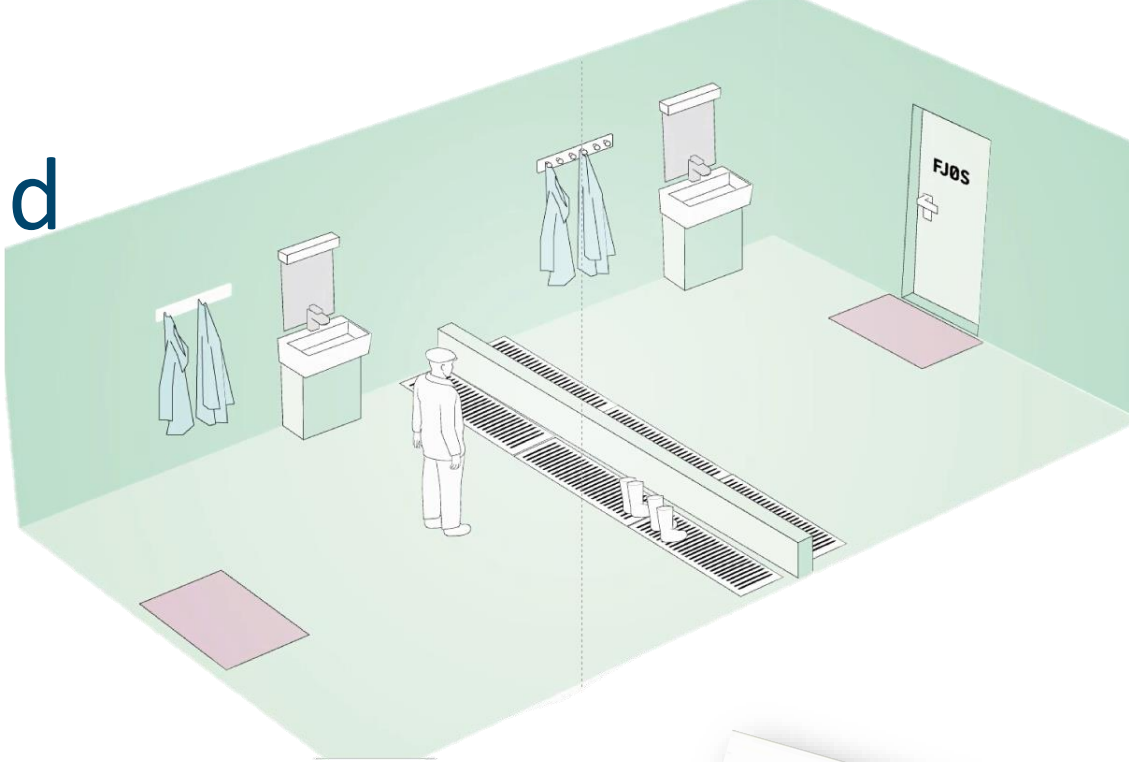

Det dere gjør hver dag!

- Korrekt bruk av smittesluse
- Persontrafikk og annen trafikk
- Puljedrift og seksjonering
- Livdyrflyt
- Kadaverhåndtering
- Transport og lagring av fôr og strø
- Kvalitet på fôr og vann
- Renhold

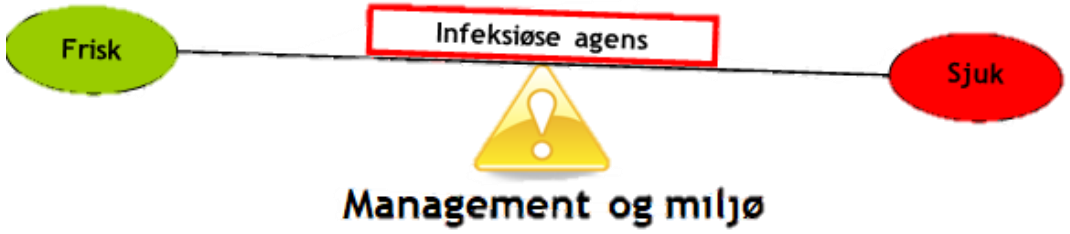

ANIMALIA

Hva sier regelverket?

- Dyrehelseforskriften
  - Ansvar hos dyreeier
  - Forebygging
  - Vaskemuligheter
  - Karensdager for folk, 48 timer etter gårdsbesøk i utlandet
  - Smittesluse
  - Oppdatert kunnskap
  - Smittevernplan
  - Karensdager for dyr, 30 dager og 14 dager
  - https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2002-06-27-732

Skriftlig smittevernplan

Krav i Dyrehelseforskriften fra 1.7.2018:

§8 Rutiner for smittevern

«Dyreholdere i næringsretta dyrehold skal ha rutiner som sikrer godt smittevern.

Rutinene skal beskrives i en skriftlig plan.»

- Alle som arbeider i dyreholdet skal kjenne til og følge den
- Oppdateres årlig

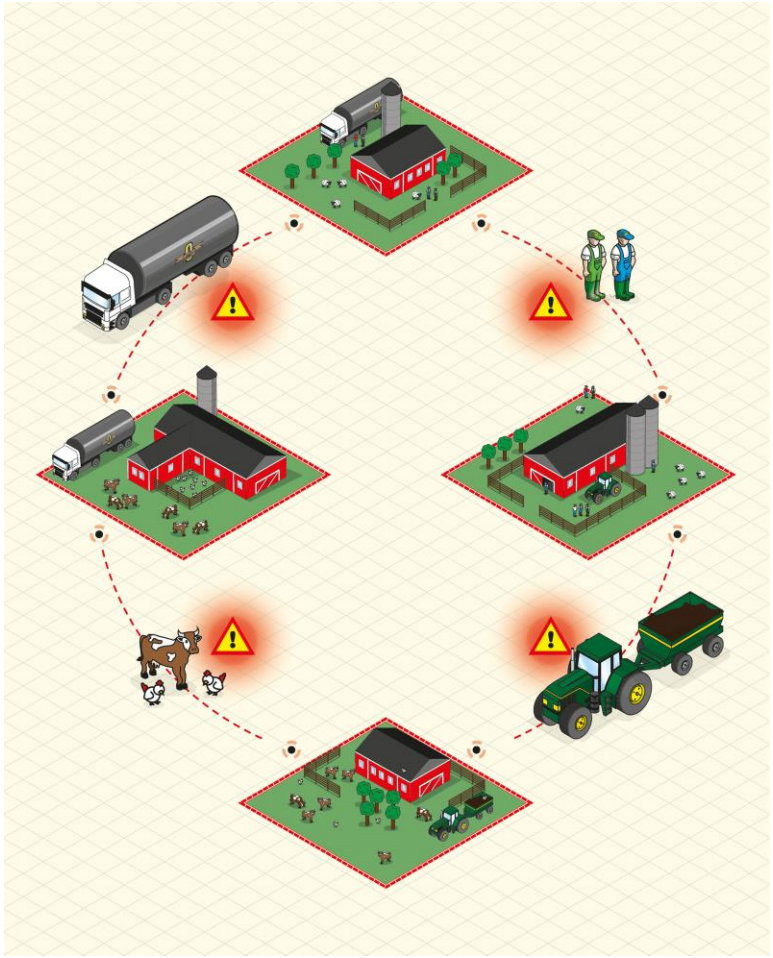

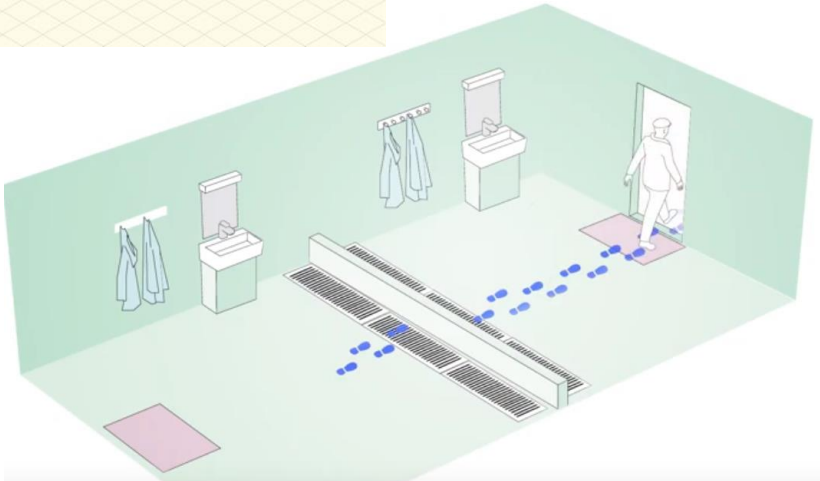

Skriftlig smittevernplan

Smittevernplanen skal beskrive hvordan:

a) dyr inn/ut av dyreholdet og til/fra beite

b) mulighet for «karantene»

d) hindre smitte fra personer

   d) Hvordan kommer personer som besøker andre dyrehold seg inn?

e) Håndtering av kadaver, gjødsel og avfall

f) Sikre hygiene i fôr, vann, strø og utstyr

g) desinfeksjonsmiddel er tilgjengelig

h) smitterisikoen ved kryssende trafikk skal minimeres.

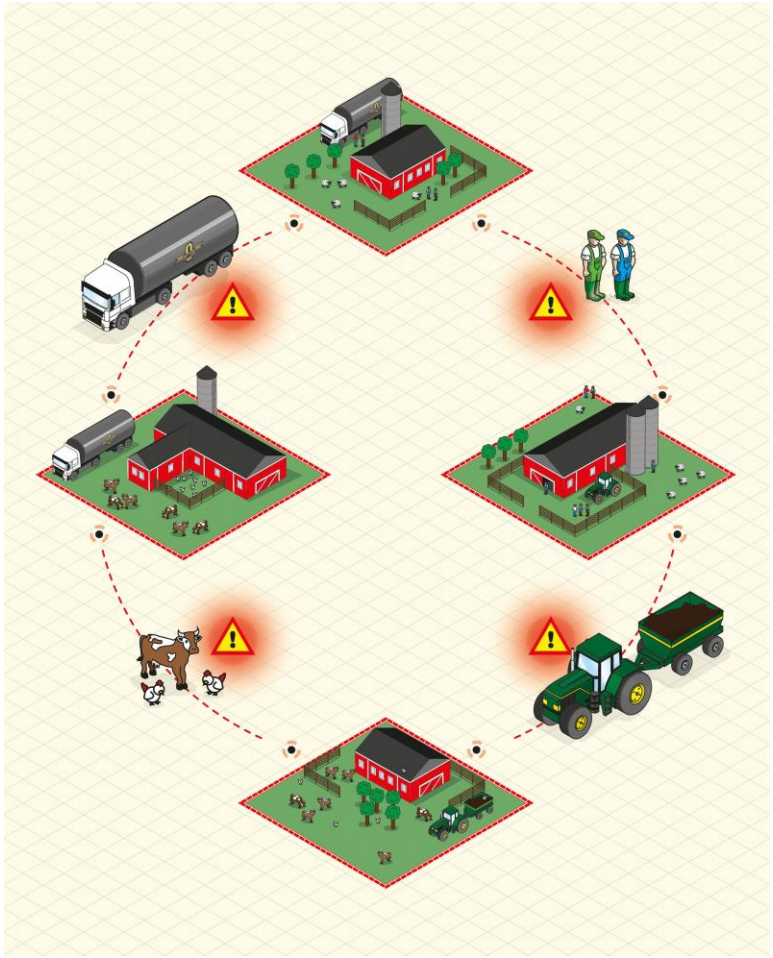

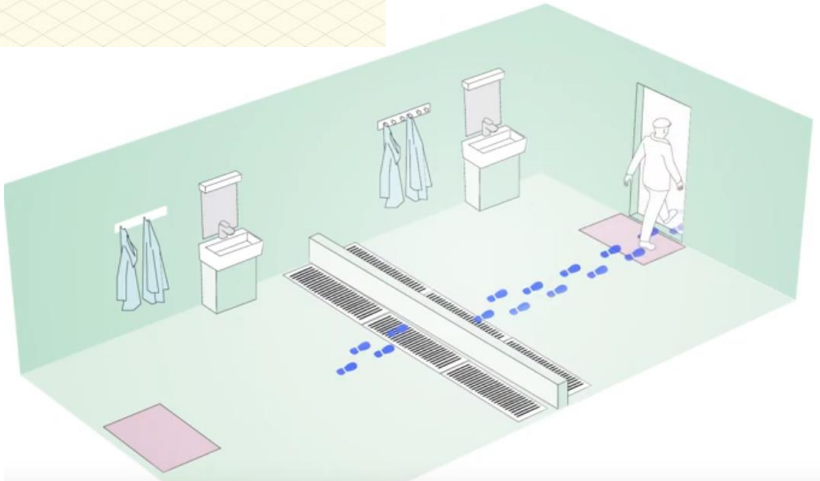

Smittevern på gården

1. Smittesluse
2. Inn- og utlasting av dyr
3. Gjødselhenting
4. Fôrleveranse
5. Kadaver

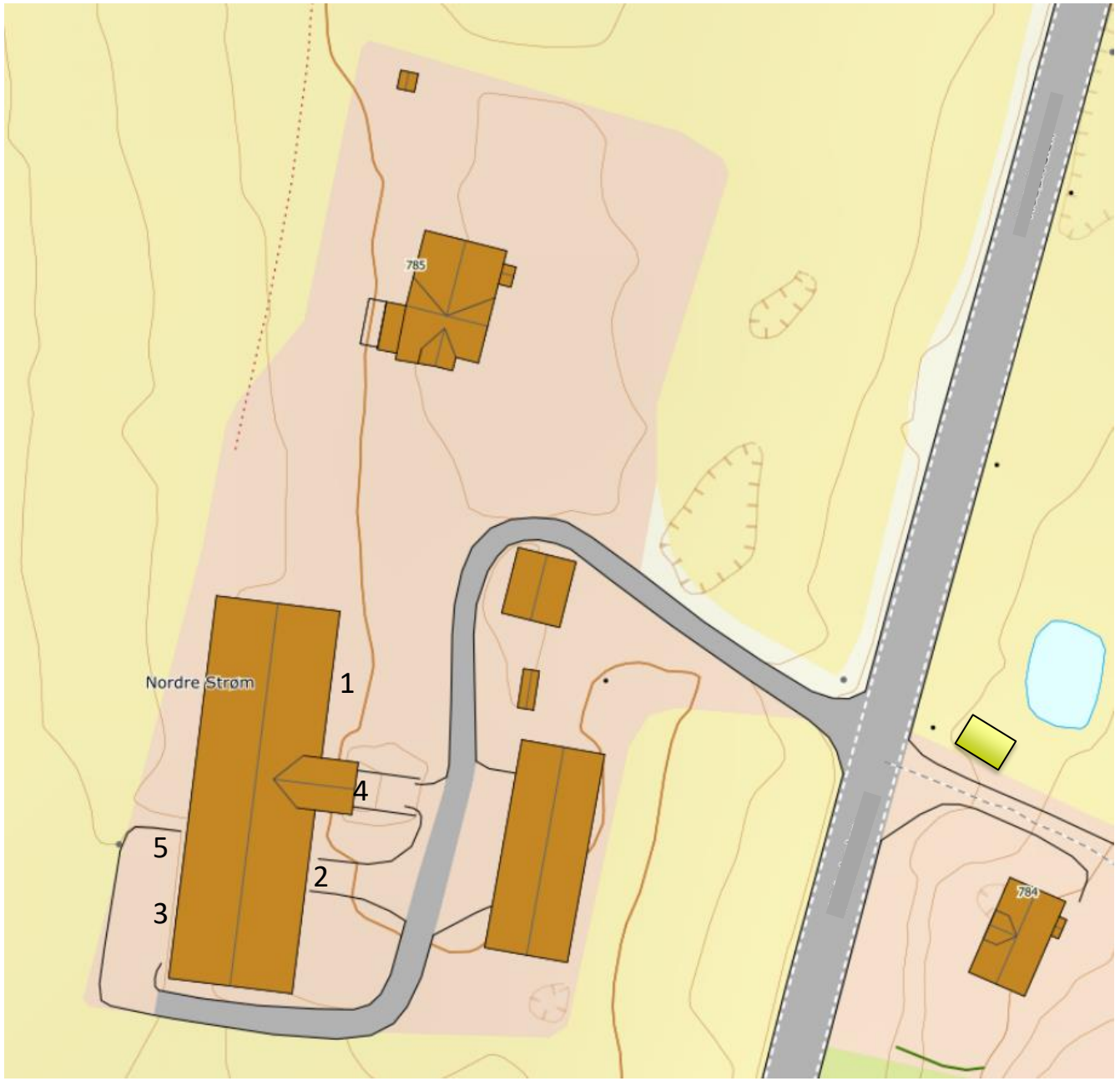

ANIMALIA

ANIMALIA

SMITTESLUSE

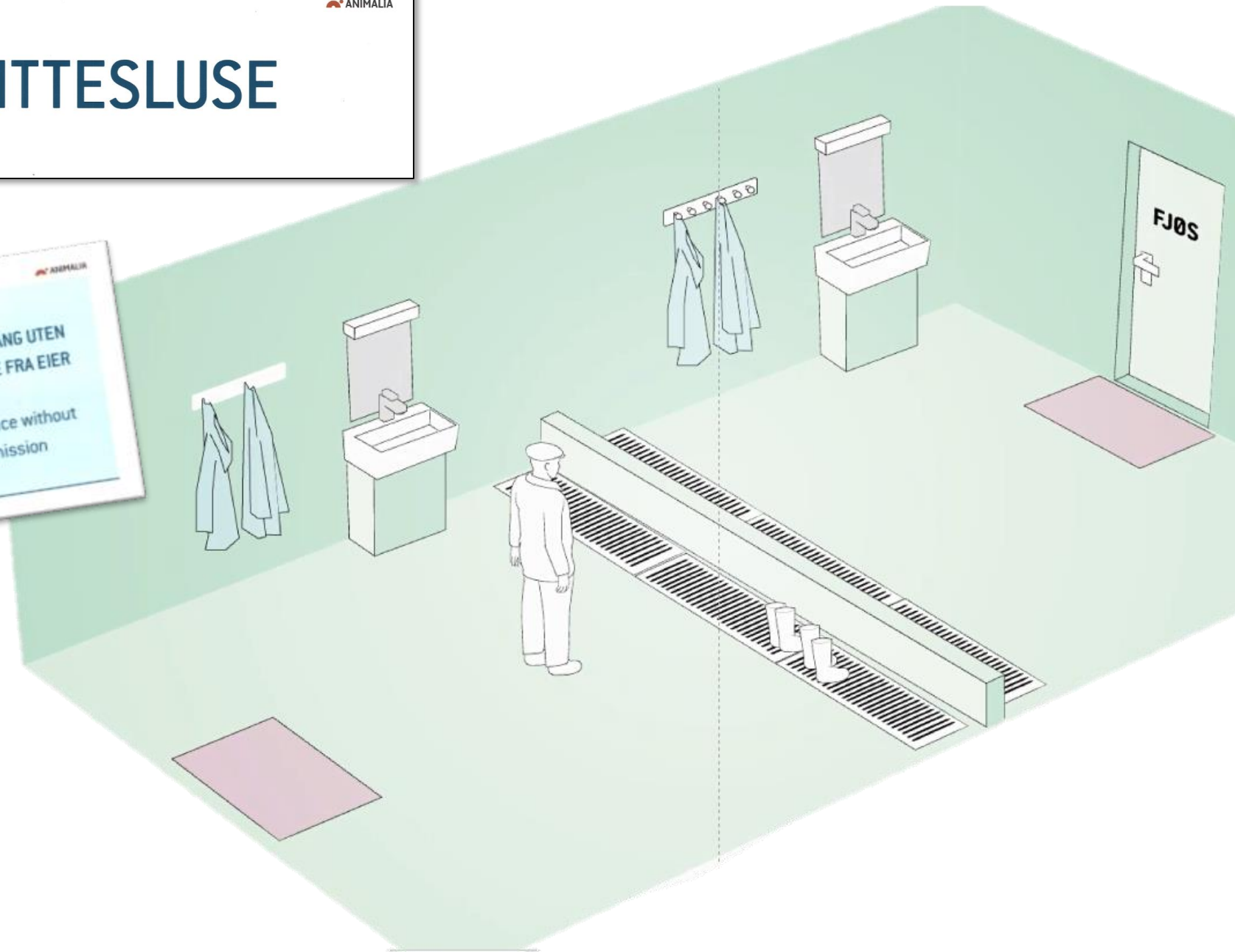

ANIMALIA

SMITTEBESKYTTELSE

BRUK AV SMITTESLUSE

Formål: Unngå å dra med deg smittestoffer fra skotøy, hender og utstyr over smitteskillet. Rekkefølge på skoskift og håndvask må tilpasses den enkelte smittesluseløsning.

1. Ta av yttertøy i uren sone.
2. Ta av utesko i uren sone idet du skal opp på ristа, der det finnes rist, eller rett over i ren sone. Bruk aldri sko på ristene (barfotsoner)!
   Bruker du engangssokker utenpå uteskoene, tar du de på idet du trår over smitteskillet.
3. Vask alltid hendene med såpe, etterskyll og tørk med papir. Hånddesinfeksjon er et alternativ, forutsatt at hendene er synlig rene.

4. Trå direkte over i besetningens sko i ren sone.
5. Ta på besetningens eget overtrekkstøy i ren sone. Engangsovertrekkstøy er et alternativ.
6. Utstyr og annet som skal fra uren til ren sone skal være nytt, rengjort og eventuelt desinfisert. Må aldri stå direkte på gulvet! Bruk knagger, hylle, bord, beholdere, etc.
7. Vask også hendene når du skal ut – etter å ha hengt fra deg besetningens overtrekkstøy.

ETTER UTENLANDSOPPHOLD

Har du vært i utlandet, skal du ikke inn i fjøset før du har gjennomført kroppsvask og sko- og klesskift.

Ved kontakt med husdyr

Etter besøk i husdyrhold skal det gå minimum 48 timer før du går inn i fjøset hjemme. De siste 24 timer skal du ha oppholdt deg i Norge.

Ved smittsom sjukdom

Ved kontakt med dyrehold eller sjuke og døde dyr i land hvor det er mistanke om eller utbrudd av alvorlig smittsom sjukdom, plikter du å utvise større aktsomhet. Vent minimum 72 timer før du går inn i dyrehold i Norge. Søk råd hos Mattilsynet hvis du har spørsmål – **ring 22 40 00 00.**

48 timer | 72 timer

ANIMALIA

ANIMALIA

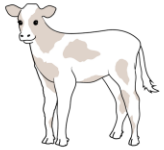
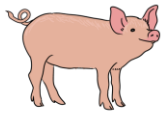

Dyrehelse og smittevern introduksjon	Smitterisiko og dyra dine	Smitterisiko på gård, drift og utemiljø
Smitt		

E-læringskurs om dyrehelse og smittevern

- Helt klart senest til sommeren 2020

ANIMALIA

Tusen takk for oppmerksomheten!

ANIMALIA